

Індекс інфляції в Україні за листопад 2025 року – 100,4%

У листопаді 2025 року інфляційна динаміка в Україні залишалася відносно стриманою, попри сезонний тиск та коливання на енергетичних і продовольчих ринках.

Інфляція на споживчому ринку в листопаді 2025р. порівняно із жовтнем становила 0,4%, із листопадом 2024р. – 9,3%. **Відповідно, індекс інфляції за листопад 2025 склав 100,4%**

Базова інфляція в листопаді 2025р. порівняно із жовтнем становила 0,3%, із листопадом 2024р. – 9,3%.

На споживчому ринку в листопаді ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 0,8%. Найбільше (на 12,6%) подорожчали яйця. На 4,6–0,8% зросли ціни на овочі, сало, продукти переробки зернових, рибу та продукти з риби, соняшкову олію, макаронні вироби, кисломолочну продукцію, сири, хліб, яловичину, молоко, масло. Водночас на 3,0–0,9% знизилися ціни на фрукти, свинину, цукор, м'ясо птиці, рис.

Ціни на алкогольні напої та тютюнові вироби підвищилися на 1,2%, що пов'язано з подорожчанням тютюнових виробів на 1,9%.

Одяг і взуття подешевшали на 2,3%, зокрема, взуття – на 2,9%, одяг – на 1,9%.

Ціни на транспорт зросли на 0,5% в основному через подорожчання проїзду в залізничному й автодорожньому пасажирському транспорті на 1,6% і 0,6% відповідно, а також палива та мастил на 0,5%.

Попередні оцінки та прогнози Національного банку України свідчать, що **річна інфляція за підсумками листопада наблизилася до діапазону 7,5–8,2%**, а місячний індекс споживчих цін, за попередніми розрахунками аналітиків, **становить близько**

0,7–1,0%.

□ На чому базуються попередні дані

- **Прогнози НБУ** у жовтневому та листопадовому макроекономічному огляді передбачали рух інфляції в межах 8-9% до кінця року з подальшою тенденцією до пом'якшення на початку 2026 року.
- **Цінова динаміка на продовольчому ринку** впливала нерівномірно: частина позицій (овочі, крупи, яйця) демонстрували здешевлення, тоді як інші (м'ясо, молоко, імпортні товари) продовжували дорожчати.
- **Паливний сегмент** у листопаді був відносно стабільним, що зменшило тиск на загальний індекс.
- **Адміністративні та сезонні фактори** (тарифи, одяг/взуття, комунальні послуги) забезпечили помірне, але відчутне зростання.

□ Чого очікувати надалі

До кінця 2025 року регулятор прогнозує загальну інфляцію в межах **8-9%**, і попередні результати листопада підтверджують рух саме в цьому коридорі.

У грудні очікується традиційний сезонний тиск (передсвятковий попит, корекція окремих тарифів), але різких стрибків аналітики не прогнозують.

□ Офіційні дані – у грудні 2025

Після виходу даних ми **оновимо публікацію**, додамо інфографіку та коректні відсоткові значення.

Для довідки

- **Індекс споживчих цін (ІСЦ)** визначається Державною службою статистики відповідно до методології МВФ і відображає зміну цін на товари та послуги у визначений період;
- Публікація офіційних даних здійснюється **щомісяця, не пізніше 10 числа** наступного місяця.

Відзначимо, що у 2025 році офіційне опублікування індексів може проводитись також із запізненням, якщо це обумовлено об'єктивними перешкодами (*знеживлення електромереж, загрози зовнішнього втручання в роботу серверного обладнання Держстату тощо*).

Довідкова інформація: зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2025 рр.

□ **Компанія «Вікторія»** – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.

□ victorija.ua

НБУ про інфляцію: що очікувати бізнесу

Національний банк України оприлюднив жовтневий *Інфляційний звіт*, який визначає ключові економічні орієнтири на 2025–2027

роки. Про що в ньому йдеться – коротко нижче.

□ **Інфляція: повільне зниження до 5%**

Інфляція продовжує знижуватися: у вересні вона становила **11,9%**, а базова – **11,0%**. До кінця 2025 року очікується зниження до **9,2%**, у 2026 році – до **6,6%**, а до цільового рівня **5%** – наприкінці 2027 року.

Темпи сповільнення залишаються обмеженими через високі витрати бізнесу на енергоносії, логістику та оплату праці.

□ **ВВП: обережне зростання**

Після незначного пошавлення у III кварталі 2025 року НБУ прогнозує зростання економіки на **1,9% у 2025 році**, **2% у 2026-му** та **2,8% у 2027 році**.

Ключові драйвери – **аграрний сектор, інвестиції у відбудову та оборону**, поступова стабілізація енергетики та повернення частини мігрантів.

□ **Гривня та монетарна політика**

Облікова ставка залишається на рівні **15,5%**. НБУ планує розпочати її зниження у **першому кварталі 2026 року**, якщо не посиляться інфляційні ризики.

Поточна політика підтримує **попит на гривневі активи та стійкість валютного ринку**, що є ключовим для стабільності бізнесу.

□ **Міжнародна підтримка**

З серпня по жовтень 2025 року Україна отримала понад **13 млрд доларів** зовнішнього фінансування, а до кінця року очікується ще близько **15 млрд доларів**.

НБУ закладає у прогноз стабільну допомогу партнерів у 2026–2027 роках, у тому числі кошти з репараційних механізмів.

□ Основні ризики

- посилення обстрілів та руйнування енергетичної інфраструктури;
- можливі перебої у міжнародному фінансуванні;
- збереження дефіциту робочої сили;
- волатильність світових товарних ринків.

□ Що це означає для бізнесу

- **Планування інвестицій** – доцільно орієнтуватися на поступову стабілізацію, але враховувати ризики енергетичних перебоїв.
- **Фінансування** – гривневі інструменти залишаються привабливими; очікується збереження помірно жорстких умов кредитування.
- **Ціноутворення** – висока собівартість виробництва триматиме ціни стабільно високими до середини 2026 року.
- **Експорт/імпорт** – НБУ продовжує курс на поступове пом'якшення валютних обмежень, що сприятиме зовнішньоекономічній активності.

Для довідки

- **Індекс споживчих цін (ІСЦ)** визначається Державною службою статистики відповідно до методології МВФ і відображає зміну цін на товари та послуги у визначений період;

- Публікація офіційних даних здійснюється щомісяця, не пізніше 10 числа наступного місяця.

Відзначимо, що у 2025 році офіційне опублікування індексів може проводитись також із запізненням, якщо це обумовлено об'єктивними перешкодами (знеживлення електромереж, загрози зовнішнього втручання в роботу серверного обладнання Держстату тощо).

Довідкова інформація: зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2025 рр.

- Компанія «Вікторія» – юридичні та бухгалтерські рішення для бізнесу в Україні та за кордоном.
- victorija.ua

Хто потрапить під перевірки після ініціатив щодо «детінізації ритейлу»

Останні заяви Данила Гетманцева та пропозиції Європейської Бізнес Асоціації сигналізують про підготовку **цільових перевірок** бізнесу, який працює у форматі роздрібної торгівлі, але формально поділений на десятки й більше ФОПів.

Мета ініціатив – не лише «детінізація ритейлу», а й **припинення використання спрощеної системи для мінімізації податків великими мережами.**

1. Основна цільова група – мережі, «поділені» на ФОПів

Перевірки насамперед стосуватимуться бізнесів, які:

- мають єдину торгову марку, однакове оформлення точок продажу, централізовані закупівлі;
- формально ведуть діяльність через десятки чи сотні фізичних осіб-підприємців;
- використовують **спрощену систему (2 чи 3 група, 5%)**, але працюють за власною (підконтрольною бенефіціарам) єдиною логістикою, бухгалтерією, рекламою;
- укладають **фіктивні договори оренди чи суборенди**, щоб замаскувати контроль над мережею.

□ Найбільші ризики – **фудрітейл, косметика, електроніка, аптечні та будівельні торгові мережі.**

2. Банки та БЕБ отримують нові інструменти

За пропозицією ЄБА, банки мають отримати повноваження **ідентифікувати пов'язаних підприємців, розкриття банківської таємниці щодо учасників схем мінімізації**, а НБУ – створити реєстр ризикових осіб.

Це означає, що:

- **банківський моніторинг почне «бачити» структуру зв'язків між ФОПами** (спільні IP, рахунки, телефони, адреси доставки тощо). Банки почнуть “перепісочувати” групи

клієнтів для виявлення схем дроблення та їх блокування;

- *Бюро економічної безпеки зможе ініціювати запити й перевірки за ознаками “дроблення”;*
- *ДПС отримає аналітичні сигнали для включення таких ФОПів у плани-графіки документальних перевірок чи проводити позапланові документальні перевірки.*

3. Ознаки, що можуть стати тригером перевірки

1. *Спільна реклама або сайт із переліком різних ФОПів як “партнерів”.*
2. *Оплата клієнтами на рахунки різних ФОПів при єдиному бренді.*
3. *Повторювані операції між “пов’язаними” ФОПами (взаємні перекази, закупівлі).*
4. *Спільна звітність або обслуговування в одному бухгалтерському кабінеті.*
5. *Високий обсяг безготівкових операцій із одного термінала на різні рахунки.*

4. Коли очікувати перевірки

З огляду на риторику Комітету ВРУ та підтримку НБУ, БЕБ і ДПС, **перші перевірки очікуються вже в I кварталі 2026 року.**

Спершу – аналітичний відбір та запити ГУ ДПС, банків, далі – **планові перевірки ДПС та БЕБ за критерієм “пов’язаності”.**

5. Як підготуватися бізнесу

- Провести **самоперевірку структури ФОПів**, наявності спільних елементів управління, реклами, закупівель.
- Переглянути **договори оренди, поставок, реклами** – чи не створюють вони ознак єдиного суб'єкта.
- Розглянути **реструктуризацію в межах одного юрособи або франчайзингової моделі**, якщо діяльність об'єктивно централізована.
- Забезпечити наявність **реальних підтверджень самостійності кожного ФОПа** – власні постачальники, окремий облік, окремі працівники.

□ **Позиція «Вікторії»:**

У 2026 році податковий фокус зміститься з формального контролю звітності на **виявлення зв'язаних осіб і схематичного дроблення бізнесу**.

Саме ці категорії стануть першими у планах перевірок.

□ **Компанія «Вікторія»** супроводжує клієнтів у питаннях податкової безпеки, структурування бізнесу, аналізу ризиків «дроблення» та взаємозв'язків ФОПів.

□ victorija.ua

Клієнти Компанії Вікторія завжди можуть розраховувати на ефективне представництво та захист своїх інтересів



Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Компанія Вікторія

Індекс інфляції вересня 100,3% та аналітика споживчої інфляції в Україні

Спойлер: за вересень 2025 року індекс інфляції (споживчих цін) визначено 9 жовтня 2025 Державною службою статистики на рівні 100,3%.

0,3%

споживча інфляція до серпня

1,3%

базова інфляція до серпня

11,9%

інфляція до вересня 2024 року



▼ **-0,8%**

продукти харчування та безалкогольні напої

▲ **1,2%**

алкоголь і тютюн

▼ **8,2%**

одяг і взуття

Так, інфляція на споживчому ринку у вересні 2025 року порівняно із серпнем становила **0,3%**, а у річному вимірі (до вересня 2024 року) – **11,9%**. **Базова інфляція** у вересні склала **1,3%** місяць до місяця та **11,0%** – до відповідного періоду минулого року.

Основні тенденції:

- **Продукти харчування та безалкогольні напої** подешевшали в середньому на **0,8%**.
Найбільше зниження цін зафіксовано на **фрукти (-11,8%)** та **овочі (-10,6%)**, а також на **яйця (-2,9%)** і **цукор (-1,5%)**.
Водночас зросли ціни на **м'ясо (+1,2%)**, **олію (+2,1%)**, **рибу (+1,8%)**, **хліб (+0,8%)**, **масло (+0,7%)**.
- **Алкоголь і тютюн** подорожчали на **1,2%**, у тому числі тютюнові вироби – на **1,4%**, алкогольні напої – на **1,0%**.
- **Одяг і взуття** подорожчали на **8,2%**, зокрема одяг – на **9,1%**, взуття – на **7,3%**.
- **Послуги освіти** зросли в ціні на **12,4%**, включно з вищою освітою – на **16,8%**, середньою – на **8,5%**.
- **Житлово-комунальні послуги** залишалися відносно стабільними: приріст лише **0,2%** за місяць.

За дев'ять місяців 2025 року (січень–вересень) **загальний рівень інфляції становив 6,4%**, а порівняно з аналогічним періодом минулого року – **13,9%**.

Це найшвидше опублікування індексів інфляції на Інтернет-ресурсах України. Ми намагаємось бути першими, від кого Ви отримаєте достовірну та повну інформацію про статистику цін в Україні.

Індекс інфляції вересня 2025 100,3%

Однак, перейдемо до аналітики на 06.10.2025

1. Поточний рівень ІСЦ: вересень 2025 та інфляція з початку року

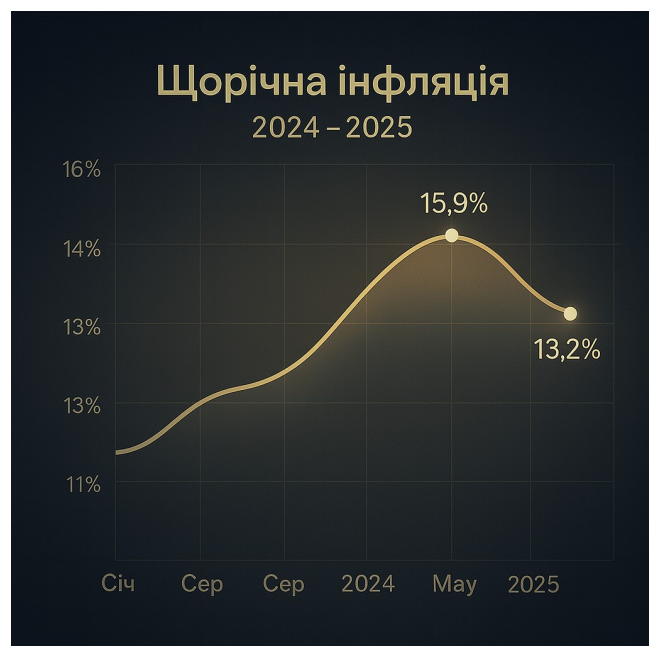
Станом на початок жовтня 2025 року інфляційна динаміка в Україні залишається відносно стриманою. За останні оприлюднені дані (за серпень 2025) **річна інфляція** уповільнилася до **13,2%** (у серпні ціни навіть знизилися на 0,2% порівняно з липнем). Це вже другий місяць поспіль, коли спостерігалася **дефляція** – у липні та серпні ціни зменшувалися завдяки здешевленню овочів і фруктів нового врожаю. **Накопичена інфляція з початку 2025 року** (станом на кінець серпня) становила приблизно **6%**.

Офіційні дані за вересень 2025 року на момент підготовки огляду ще не оприлюднені (Держстат традиційно публікує їх близько 9–10 числа місяця). Втім, за попередніми оцінками, у вересні суттєвих стрибків цін не відбулося. Експерти відзначали, що ефект сезонного здешевлення поступово завершується, проте очікуваний урожай овочів цього року перевищив минулорічний на ~5%, тож у вересні **не прогнозували різких змін цін**. Моніторинг цін показував стабілізацію: частина овочів все ще дешевшала (капуста, картопля), інші дещо дорожчали (помідори, перець, цибуля). Таким чином, можна очікувати, що **місячна інфляція** у вересні була мінімальною, а **річна** продовжила повільно знижуватися порівняно з серпнем.

2. Динаміка: порівняння з попередніми місяцями та 2024 роком

У 2025 році споживча інфляція пройшла пікове значення навесні і почала поступово сповільнюватися. Найвищого рівня річна інфляція досягла у травні 2025 року – **15,9%** у річному вимірі. Після цього три місяці поспіль темпи зростання цін зменшувалися: у червні інфляція склала ~14,3% р/р, у липні – 14,1%, а в серпні – вже згадані **13,2%** річних. Така тенденція пояснюється сезонним фактором: у липні–серпні фіксувалося **сезонне зниження цін** (дефляція) на продовольчому ринку через

масову появу продукції нового врожаю. Для порівняння, у липні 2024 року місячна інфляція була нульовою, тому бази порівняння сприяли різкішому падінню річного показника влітку 2025-го.



Порівняно з аналогічним періодом 2024 року, нинішня інфляція вища. Так, у серпні 2024-го річна інфляція становила лише **7,5%**, тоді як у серпні 2025-го – понад 13%. Накопичене зростання цін за січень–серпень 2025 року ($\approx 6\%$) теж випереджає торішні темпи (за 8 місяців 2024 року ціни зросли приблизно на **4,9%**). Водночас варто зазначити, що в другій половині 2024 року інфляція прискорювалася: на кінець 2024 року вона досягла близько 12% річних. Тобто у 2025-му ми спостерігали зворотну картину – після піку навесні інфляція пішла на спад. У місячному вимірі також є відмінності: якщо липень–серпень 2025 принесли дефляцію ($-0,2\%$ і $-0,2\%$ відповідно), то в ті самі місяці 2024 року ціни, навпаки, зросли (наприклад, $+0,6\%$ у серпні 2024 р. до липня). Таким чином, поточна інфляційна ситуація характеризується **сповільненням темпів зростання цін** після торішнього прискорення, хоча її рівень усе ще вищий, ніж був рік тому.

3. Основні чинники, що вплинули на рівень інфляції

На інфляційну динаміку 2025 року впливала сукупність факторів – як тих, що стримували зростання цін, так і проінфляційних. Серед ключових чинників можна виділити такі:

- **Новий урожай та сезонність.** У серпні–вересні надходження на ринок свіжого врожаю суттєво знизило ціни на плодоовочеву продукцію. Зокрема, **овочі подешевшали двозначними темпами** (напр. –12,7% за серпень), фрукти – більш ніж на 10%. Це стримало загальну продовольчу інфляцію: завдяки **сезонному фактору** липень і серпень стали місяцями дефляції, що нетипово для воєнного періоду. Дешеві сирі продукти уповільнили зростання вартості перероблених продовольчих товарів, дозволивши українцям тимчасово зекономити на базових харчах.
- **Монетарна політика та курс гривні.** Національний банк України проводив жорстку монетарну політику з метою приборкати інфляцію – облікова ставка протягом більшої частини року залишалася високою, що обмежувало споживчий попит і кредитування. Це сприяло **уповільненню базової інфляції** (у липні базова інфляція становила 0,3% м/м, річна базова – 11,7%, що нижче, ніж на початку року). Важливим чинником була також **стабільність курсу гривні**. Завдяки заходам НБУ та значним обсягам міжнародної допомоги, валютний ринок залишався відносно стійким – офіційний курс гривні коливався незначно. Це обмежило імпортовану інфляцію: ціни на значну частку імпортних товарів (паливо, техніка, ліки тощо) не зазнали різких стрибків, оскільки гривня не зазнала різкої девальвації. Міцні гривневі активи та стабільний валютний ринок, яких цілеспрямовано добивався НБУ, були додатковим фактором цінової стабільності.
- **Адміністративне регулювання цін.** Держава продовжувала

політику стримування зростання тарифів на житлово-комунальні послуги. Зокрема, діяв мораторій на підвищення тарифів для населення на газ, опалення та гарячу воду – ціни для домогосподарств лишалися на довоєнному рівні (7,96 грн/м³ газу тощо). За оцінками НБУ, **заморожування тарифів** суттєво знизило поточні офіційні показники інфляції: без цього кроку індекс споживчих цін міг би бути майже на **4,7 в.п.** вищим. Таким чином, адміністративне стримування цін (на енергоносії, окремі продовольчі товари тощо) відіграло дезінфляційну роль у короткостроковому періоді. Водночас НБУ попереджає, що тривале відтермінування неминучого приведення тарифів до ринкового рівня накопичує квазіфіскальні дисбаланси і зрештою вимагатиме коригування цін у майбутньому.

- **Війна та фактори пропозиції.** Триваюча війна залишається визначальним інфляційним чинником з боку пропозиції. Воєнні дії призвели до **руйнування виробничої інфраструктури**, скорочення посівних площ і погіршення логістики, що обмежує пропозицію багатьох товарів та підвищує виробничі витрати бізнесу. Наприклад, через руйнування нафтопереробних потужностей Україна значною мірою залежить від **імпорту пального**, тож світові ціни на нафту та паливо безпосередньо впливають на внутрішні ціни. У окремі місяці подорожчання палива робило помітний внесок у індекс: так, у червні 2025 року паливо та мастила подорожчали на **+2,3%**, що відобразилося на транспортних витратах. Крім того, війна зумовила **дефіцит певних товарів** (наприклад, яєць взимку 2022/23 через знищення птахофабрик), що епізодично провокувало різкі цінові стрибки. Значний **фіскальний дефіцит** для фінансування військових потреб також опосередковано тисне на ціни: урядові витрати стимулюють попит в економіці, а емісійне фінансування дефіциту (хоч і в менших масштабах, ніж у 2022 році) підтримує грошову масу. Загалом, за оцінками експертів, нинішнє зростання

цін має переважно *витратний характер* – його драйверами виступають **неринкові чинники** на кшталт воєнних руйнувань, погодних умов та інших шоків пропозиції. Це відрізняє інфляцію воєнного часу від звичайної попитово-індукованої інфляції.

- **Інші чинники.** Серед інших факторів варто відзначити **динаміку світових ринків**. У 2023–2024 рр. спостерігалось зниження світових цін на газ та зернові після піків 2022 року, що певною мірою стримувало вітчизняні ціни на енергоносії та продовольство. Водночас ближче до кінця 2024-го – початку 2025 року світові ціни на нафту знову пішли вгору (через рішення ОПЕК+ та геополітичні ризики), що тиснуло на вартість пального в Україні. Також у 2025-му відбулося **підвищення окремих акцизів** (наприклад, чергове планове зростання акцизу на тютюнові вироби), яке додало кілька десятків відсотка до загального ІСЦ. Всі ці чинники в комплексі формували інфляційну картину 2025 року – з різноспрямованими ефектами, але загальною тенденцією до уповільнення темпів зростання цін у другому півріччі.

4. Оцінки та прогнози провідних економічних інституцій

Національний банк України (НБУ). Регулятор відзначає поступове зниження інфляції швидшими темпами, ніж очікувалося раніше, та пов'язує це із дією сприятливих факторів – новим врожаєм, жорсткою монетарною політикою і певною стабілізацією на ринку праці. За словами голови НБУ Андрія Пишного, розрив між очікуваннями щодо зарплат і пропозицією робочої сили скоротився, що послабило тиск на ціни у сфері послуг. НБУ прогнозує подальше уповільнення інфляції: ця тенденція має зберегтися і надалі завдяки новому врожаю та заходам регулятора, спрямованим на підтримку привабливості гривневих активів і курсової стійкості. У липні 2025 року НБУ переглянув

свій офіційний прогноз і **погіршив очікування інфляції на 2025 рік до 9,7%** (рік до року на кінець періоду), тоді як раніше очікувалось 8,7%. Також НБУ дав орієнтир на наступні роки: у 2026 році зниження інфляції продовжиться до ~6,6%, а до цільових 5% вона повернеться лише у 2027 році. Центробанк наголошує, що його кінцева **мета** – повернення інфляції до середньострокової цілі 5%, і задля цього він готовий утримувати досить жорсткі монетарні умови протягом необхідного часу.

Державна служба статистики України (Держстат). Держстат виконує роль *постфактум* оцінювача інфляції і щомісяця публікує фактичні індекси споживчих цін. Коментарі Держстату до статистики свідчать, що впродовж 2025 року структура інфляції зазнала змін: високими залишалися темпи зростання цін на окремі продукти харчування та послуги, натомість влітку значний внесок у ІСЦ зробило здешевлення овочів і фруктів нового врожаю. За даними Держстату, після піку навесні інфляція впала до 13,2% у серпні (річний показник), а в липні було зафіксовано першу за рік дефляцію – мінус 0,2% за місяць. З початку 2025 року по серпень ціни в Україні зросли на ~6%, тоді як у Києві дещо більше – на 7,4%. Ці цифри Держстат використав, зокрема, для розрахунку індексації доходів: оскільки приріст ІСЦ наростаючим підсумком не перевищив поріг 103% протягом кількох місяців, індексація зарплат у бюджетній сфері була мінімальною. Загалом дані Держстату підтверджують, що інфляція 2025 року має тенденцію до сповільнення, хоча й залишається двозначною.

Міжнародний валютний фонд (МВФ). МВФ у своїх оглядах зазначає поступове зниження інфляції в Україні, однак також переглядає прогнози з урахуванням актуальних викликів. Згідно з нещодавніми даними, **прогноз МВФ** щодо споживчої інфляції на кінець 2025 року становить близько **9,0%**. Це дещо нижче, ніж очікування українського центробанку, і відображає припущення про продовження жорсткої політики та поступове зниження безпекових ризиків. Середньорічна інфляція при цьому може

виявитися трохи вищою через ефект статистичної бази. МВФ підкреслює, що закріплення дезінфляційного тренду вимагатиме від України продовження виваженої макроекономічної політики – контролю за монетарними факторами, збалансованої бюджетної політики та проведення структурних реформ, аби уникнути перегріву цін після війни. У своїх сценаріях МВФ також оцінює вплив тривалості війни: так, в негативному сценарії з довшою війною макропоказники України виглядатимуть гірше базових, що, очевидно, імплікує і вищу інфляцію, ніж у базовому прогнозі.

Аналітичні компанії (Dragon Capital, ICU тощо). Приватні аналітичні установи переважно поділяють думку про поступове уповільнення інфляції, утім їхні прогностні оцінки різняться за рівнем оптимізму. **Dragon Capital** в оновленому макропрогнозі (липень 2025) очікує, що інфляція до кінця 2025 року сповільниться до **9,3% р/р** у базовому сценарії (продовження війни). Це близько до прогнозів НБУ, хоча й трохи оптимістичніше щодо 2025-го. Аналітики Dragon Capital пояснюють, що фундаментальний інфляційний тиск знижується, а також спрацює ефект високої бази порівняння (у сегменті продовольства), що допоможе вийти на одноцифрову інфляцію. Водночас компанія моделює і сценарій швидшого закінчення війни: у разі *перемир'я з 2026 року* прискорення економічного відновлення може зумовити дещо **вищу інфляцію** наступного року (через поживлення попиту та можливе підвищення тарифів), – до ~7,5% річних у 2026-му проти 5,3% у сценарії «довгої війни».

Інша провідна фінансова група – **ICU (Investment Capital Ukraine)** – загалом більш оптимістична щодо приборкання цін. У липні 2025 року ICU дещо підвищила свій прогноз інфляції на 2025 рік (унаслідок гірших врожаїв), але все ще очікує **лише 8,2%** річної інфляції на кінець 2025 року. Раніше аналітики цієї групи навіть припускали показник ~7,6%, але слабший урожай та інші фактори змусили переглянути його в бік підвищення. Попри це, **8% – 9%** виглядає доволі стримано порівняно з офіційними прогнозами НБУ. ICU вважає малоімовірним повернення інфляції до цілі 5% вже у 2026 році,

прогнозуючи, що **досягнути 5%** буде складно через стійке зростання цін на послуги та необхідність коригування тих самих заморожених тарифів. Іншими словами, навіть за сприятливих умов 2026 рік, на думку ІСУ, може завершитися з інфляцією вищою за цільовий рівень (імовірно, у діапазоні 6–7% або більше).

Урядові органи. Міністерство економіки України також публікує макропрогнози у складі бюджетних декларацій. Їхні оцінки близькі до прогнозів НБУ та міжнародних партнерів. Зокрема, прогноз Мінекономіки на 2025 рік передбачає інфляцію близько **9,5%**. Урядовий базовий сценарій на 2026 рік (схвалений Кабміном у серпні 2025) містить прогноз **8,6%** інфляції, а консервативний сценарій – до **9,9%** на кінець 2026 року. Чиновники пояснюють, що такий рівень враховує поступове приведення тарифів ЖКГ до ринкового рівня в 2026 році, що додасть кілька відсоткових пунктів до інфляції. В цілому, уряд орієнтується на зниження інфляції до однознакового рівня у 2025-му і наближення до цілі 5% у 2027 році, що узгоджується з цілями НБУ.

5. Прогноз інфляції до жовтня 2026 року: можливі сценарії

Перспективи інфляції на наступні ~12 місяців залежать від розвитку економічної ситуації та перебігу війни. Аналітики окреслюють **кілька сценаріїв** на період до осені 2026 року:

- **Оптимістичний сценарій (швидке завершення війни або стійке перемир'я).** У разі деескалації воєнних дій у 2025–2026 рр. економіка України отримає потужний стимул для відновлення. Припинення бойових дій відновить інвестиції, збільшить пропозицію товарів (запрацюють законсервовані підприємства, покращиться логістика) та знизить премії за ризик у цінах. В таких умовах **інфляція матиме всі передумови для сповільнення**, але водночас поживлення попиту може частково нейтралізувати цей

ефект. Оптимістичний сценарій передбачає, що влада зможе плавно прибрати адміністративні обмеження цін (поступово підвищувати тарифи, не створюючи шоків). За оцінками аналітиків Dragon Capital, у випадку припинення війни з початку 2026 року річна інфляція в кінці 2026-го може становити близько **7–8%**. Це дещо вище цільового рівня, але все ще означатиме продовження дезінфляції порівняно з 2025 роком. Основними драйверами цін у такому сценарії стануть відновлений споживчий та інвестиційний попит і вимушене коригування тарифів (що довгий час були штучно низькими). Проте за рахунок зростання виробництва та імпорту, а також зміцнення гривні (ймовірного при припливі інвестицій) *вибухового інфляційного сплеску не очікується* – зростання цін залишиться керованим однознаковим. Отже, за оптимістичного розвитку подій інфляція плавно знижуватиметься, хоча й **повернеться до 5% не одразу**, а лише за кілька років стійкого миру.

- **Базовий сценарій (продовження нинішньої ситуації, війна триває на поточному рівні інтенсивності).** Більшість прогнозів наразі виходять саме з цього сценарію. Він передбачає, що бойові дії триватимуть протягом 2025 року без суттєвого загострення, західні партнери продовжать надавати Україні фінансову підтримку, а внутрішня економічна політика залишатиметься виваженою. У такому випадку **інфляція з високою імовірністю спаде до середини одиничного діапазону**. Наприклад, НБУ очікує близько **6,6%** інфляції на кінець 2026 року. Це передбачає, що інфляція буде стрімко знижуватися з приблизно 9–10% у початку 2025-го до нижче 7% через рік. Урядовий базовий прогноз трохи обережніший і закладає **~8,6%** на 2026 рік, враховуючи ймовірне часткове підвищення комунальних тарифів у тому році. Втім і цей рівень означає продовження дезінфляції. **Основні передумови базового сценарію:** збереження відносної курсової стабільності (можливе поступове коригування курсу гривні без різких обвалів), поступове зниження інфляційних очікувань

населення та бізнесу, а також відсутність нових шоків з боку пропозиції (наприклад, руйнування критичної інфраструктури). У рамках цього сценарію НБУ матиме змогу далі знижувати облікову ставку, не ризикуючи розкрити інфляцію. Таким чином, базовий сценарій передбачає **помітне уповільнення інфляції**: вона наблизиться до однознакового рівня вже у 2025 році, а до жовтня 2026 р. може опуститися до ~5–7%. Це прокладе шлях до досягнення інфляційної цілі 5% у 2027 році. Водночас базовий прогноз залежить від того, що не станеться реалізації серйозних ризиків – тому його можна вважати *умовно-оптимістичним* на тлі невизначеності воєнного часу.

- **Песимістичний сценарій (ескалація війни або нові макроекономічні потрясіння).** У разі реалізації негативних ризиків темпи інфляції можуть виявитися суттєво вищими за наведені вище прогнози. **Фактори песимістичного сценарію** можуть включати: різке загострення війни чи розширення зони бойових дій, що ще більше підірве виробництво та логістику; скорочення або затримки міжнародної фінансової допомоги, що змусить НБУ активніше монетизувати дефіцит; глибоку енергетичну кризу (наприклад, знищення критичної електроінфраструктури взимку), яка призведе до стрибка тарифів і витрат бізнесу; панічні девальваційні очікування на валютному ринку. За такого розвитку подій **інфляція може закріпитися на двозначному рівні** надовше. Офіційний *консервативний* сценарій уряду, розрахований на випадок гірших умов, дає оцінку близько **9,9% інфляції у 2026 році**, що майже вдвічі перевищує ціль НБУ. У найгірших випадках показники можуть перевищити і цей рівень – наприклад, якщо станеться різкий обвал гривні, зростання цін може тимчасово розігнатися до підвищених значень (12–15% і більше). Вже накопичена в економіці **інфляційна інерція** (високі інфляційні очікування, закладені бізнесом та населенням двозначні темпи

подорожчання) у поєднанні з новими шоками може дати кумулятивний ефект. Песимістичний сценарій, таким чином, означає, що **уповільнення інфляції призупиниться або навіть зміниться новим стрибком цін**. У відповідь НБУ довелося б повернутися до більш жорсткої політики (підвищити ставки, посилити валютні обмеження), що пригальмувало б економічне зростання. Хоча наразі більшість прогнозистів не очікують реалізації настільки негативного варіанту, **ризики залишаються**: тривала війна і зовнішні шоки все ще можуть суттєво скоригувати інфляційну траєкторію.

Висновок: на тлі поступового зниження інфляції у 2025 році, консенсус-прогнози передбачають перехід до **одноцифрової інфляції у 2025–2026 роках**. Оптимістичні сценарії малюють картину наближення до 5–7% вже наприкінці 2026-го, тоді як у разі несприятливих умов інфляція може залишитися близько 10%. Ключовими змінними залишаються розвиток безпекової ситуації та внутрішня економічна політика. Продовження виваженої монетарної і фіскальної політики, контроль над очікуваннями та успішне проведення структурних реформ мають закріпити нинішню тенденцію до уповільнення зростання цін. Водночас усунення «відкладених» чинників (таких як заморожені тарифи) потребує дуже обережного підходу, щоб уникнути разового інфляційного сплеску. Провідні інституції – НБУ, уряд, міжнародні партнери – наразі скоординовані у зусиллях забезпечити **подальше зниження інфляції** до прийняттого рівня, навіть зважаючи на існуючі ризики. Якщо екстраординарних шоків не станеться, в Україні є всі шанси до жовтня 2026 року відчутно наблизитися до довоєнної цінової стабільності.

Індекс інфляції вересня 2025 100,3%

Нагадаємо, що інформація для розрахунку індексу інфляції за вересень отримується Держстатом за графіком тільки по завершенню **вересня у перших числах жовтня 2025** від обласних підрозділів Держстату.

Відзначимо, що у 2025 році офіційне опублікування індексів може проводитись також із запізненням, якщо це обумовлено об'єктивними перешкодами (знеживлення електромереж, загрози зовнішнього втручання в роботу серверного обладнання Держстату тощо).

Довідкова інформація: зведена таблиця індексів інфляції за період 1991-2025 рр.

За даними

Держстату України, –

Компанія Вікторія

Перевезення готівки понад \$10 000: правила України та Європи

Вивезення готівки з України (суми понад \$10 000)

Згідно з правилами Національного банку України, фізична особа може **вивозити за межі України до еквіваленту 10 000 євро** (у будь-якій валюті) **без письмового декларування**. Суми, що **перевищують цей ліміт**, необхідно **декларувати** при перетині кордону: заповнити митну декларацію і **надати документи, які підтверджують походження коштів** (наприклад, довідку банку про зняття готівки з рахунку). **Обмежень щодо максимальної суми готівки, яку можна вивезти з України, законодавством не встановлено** – дозволено вивозити будь-яку суму, за умови

належного декларування та документального підтвердження її походження. Визначений ліміт **10 000 євро діє на одну особу**, а не на всю родину. Це означає, що якщо ви подорожуєте сім'єю, кожен член (навіть неповнолітня дитина) може окремо перевозити до 10 тис. євро без декларування – **за умови, що кожен фізично везе свою частину грошей**. Митники можуть перевірити розподіл коштів між особами, тож не варто складати всю суму в один конверт одній людині, декларуючи її як спільну – це може викликати підозри і проблеми. *(Примітка: декларування від імені осіб до 16 років здійснює їхній законний представник).*

Документи та процедури для легального вивезення: Перед перетином українського кордону підготуйте такий пакет документів і дій:

- **Митна декларація.** Заповніть бланк письмової декларації про переміщення валютних цінностей. Форму можна отримати в пункті пропуску або роздрукувати заздалегідь (формат затверджено постановою КМУ №203 від 27.02.2019). У декларації зазначаються сума і валюта готівки, що перевозиться.
- **Посвідчення особи.** Пред'явіть дійсний паспорт або інший документ, що засвідчує особу, та підтверджує резиденцію (країну постійного проживання) при поданні декларації митнику.
- **Документи про походження коштів (для резидентів України).** Якщо сума понад еквівалент 10 000 €, до декларації додаються довідки, що підтверджують зняття готівки з власного банківського рахунку, а також квитанції про обмін валют (якщо частину суми було обміняно) – *вимагаються тільки на суму, що перевищує ліміт*. Наприклад, це може бути довідка з банку про зняття вами коштів з рахунку чи квитанція пункту обміну про купівлю валюти. **Такі довідки дійсні протягом 90 днів** від дня зняття готівки, тож бажано планувати перевезення коштів у цьому часовому проміжку після отримання грошей

в банку.

- **Перевірка та контроль.** При проходженні митниці оберіть “червоний коридор” для декларування. Передайте заповнену декларацію разом із вищезгаданими документами та паспортом митному інспектору для перевірки. За потреби службові особи можуть попросити пред’явити самі гроші для перерахунку чи уточнень. Всі суми в іноземній валюті перераховуються в євро за офіційним курсом НБУ на день перетину кордону – тобто, еквівалент **\$10 000** визначається на основі курсу гривні до євро та долара США на дату виїзду.

Ввезення готівки до Європейського Союзу (понад €10 000)

Офіційний плакат ЄС із нагадуванням: при в’їзді/виїзді з ЄС суми від 10 000 € необхідно декларувати. При **в’їзді до країн Європейського Союзу** (Шенгенської зони або будь-якої держави-члена ЄС) **кожна особа, яка перевозить готівку на суму від 10 000 євро і більше (або еквівалент в іншій валюті), зобов’язана подати митну декларацію** на цю суму. Це правило поширюється на **всіх** подорожуючих, **незалежно від громадянства** (тобто, як на громадян ЄС, так і на громадян України чи інших держав). Під визначення “**готівки**” у цьому випадку підпадають не лише банкноти і монети, а й **інші платіжні засоби**: наприклад, дорожні чеки, чекові або переказні векселі на пред’явника, а також золоті монети чи злитки високої проби – якщо їхня сумарна вартість дорівнює або перевищує €10 000.

Процедура декларування при в’їзді в ЄС: Перетинаючи зовнішній кордон ЄС (наприклад, на кордоні України з Польщею, Словаччиною, Румунією чи Угорщиною, або в аеропорту по прибутті до ЄС), слід виконати такі кроки:

- **Заповнення форми.** На першому пункті в’їзду до Євросоюзу

необхідно заповнити стандартизовану форму декларації готівки (EU Cash Declaration Form) і подати її до митного органу країни в'їзду. Форму зазвичай можна отримати у митників; вона доступна всіма офіційними мовами ЄС. У декларації вказуються ваші дані та сума/тип валютних цінностей, які ввозите.

- **Пред'явлення грошей на вимогу.** Митні інспектори можуть попросити **пред'явити наявні гроші для контролю** – ви повинні зробити їх доступними для огляду. Вас також можуть опитати щодо джерела походження коштів або мети їх ввезення. **Важливо надати правдиву інформацію**; якщо є документи чи підтвердження легальності коштів, варто мати їх під рукою на випадок додаткових питань (хоча формально на відміну від української сторони, в більшості країн ЄС **не вимагається пред'являти банківські довідки** про походження при декларуванні – достатньо самої декларації).
- **Митний контроль і санкції.** Після подачі декларації оберіть “червоний коридор” (або повідомте прикордонній поліції про необхідність декларування, якщо це аеропорт). **Недекларування або надання неправдивих/неповних відомостей** є порушенням: порушник може отримати **штраф** чи інші санкції згідно із законами країни в'їзду. Митні органи в країнах ЄС мають право здійснювати як прикордонний, так і **внутрішній контроль** щодо переміщення готівки; вони можуть перевіряти багаж і транспорт навіть усередині країни, якщо мають інформацію про незаконне переміщення грошей. Зверніть увагу: **навіть суми менше €10 000 можуть бути оглянуті**, якщо є підозри про їх зв'язок із протиправною діяльністю (наприклад, відмиванням грошей). Тому завжди краще задекларувати кошти чесно і добровільно, аби уникнути проблем.

Відмінності у вимогах різних країн ЄС

Базові вимоги до ввезення готівки **уніфіковані у всьому Євросоюзі**: діє єдиний поріг **10 000 €**, вище якого потрібне декларування. Проте, існують деякі **національні особливості** та додаткові обмеження в окремих країнах ЄС, на які варто зважати:

- **Специфічні вимоги окремих країн.** Деякі держави встановлюють *додаткові* вимоги для дуже великих сум. Наприклад, у **Франції** митні правила визначають, що **якщо подорожує сім'я**, то ліміт **10 000 €** застосовується **на всю родину спільно**, а не на кожного члена окремо. Тобто, в'їжджаючи до Франції родинюю, без декларування можна ввезти **сукупно не більше 10 000 €** готівки. Крім того, у Франції суми, що **перевищують 50 000 €**, вважаються належним чином задекларованими **лише за умови надання документів про походження коштів**, доданих до декларації. Іншими словами, якщо ви ввозите дуже велику суму, французька митниця вимагатиме підтвердження законності грошей (банківські довідки, документи про продаж майна тощо) в комплекті з декларацією. В інших країнах ЄС подібний поріг та вимога можуть відрізнитися або бути відсутні, тому завжди бажано перевіряти актуальні правила країни призначення.
- **Обмеження на використання готівки всередині країни.** Варто врахувати, що після успішного ввезення грошей **діятимуть внутрішні правила країни щодо розрахунків готівкою**. У ряді держав ЄС встановлені *ліміти на максимальні суми готівкових платежів*. Наприклад, у **Франції** наразі заборонено розраховуватися готівкою на суму понад ~1000 € (для резидентів, і близько 15 000 € для нерезидентів), в **Італії** – понад 1000–3000 € (ліміт може змінюватися). Тому навіть ввезені легально кошти не завжди можна буде витратити одним платежем – для купівлі

автомобіля, нерухомості чи інших дорогих покупок в ЄС може знадобитися внесення коштів на банківський рахунок і безготівковий переказ продавцю. Перед поїздкою бажано дізнатися про такі обмеження в країні, куди ви прямуєте, щоб спланувати безпечно і легальне використання ввезеної готівки.

Висновок: Перевезення суми, що перевищує \$10 000 готівкою, з України до Європи є законним за умови дотримання встановлених процедур з обох сторін кордону. **На українській стороні** необхідно задекларувати кошти, підготувавши відповідні документи про їхнє походження, та пройти митний контроль. **На стороні ЄС** при в'їзді гроші також підлягають декларуванню; важливо заповнити потрібні форми та повідомити митні органи про суму коштів. Усі ці вимоги покликані запобігти незаконному переміщенню великої готівки, тож чесне декларування убезпечить вас від штрафів і конфіскацій та забезпечить спокійний перетин кордону. Водночас завчасне ознайомлення з нюансами правил у конкретній країні ЄС допоможе уникнути непорозумінь і комфортно розпорядитися вашими коштами за кордоном.

Джерела та офіційні роз'яснення: Державна митна служба України публікує актуальні правила щодо валютних цінностей на кордоні, Національний банк України надає перелік необхідних документів для вивезення готівки за кордон bank.gov.ua, а на офіційних ресурсах ЄС і окремих країн (Європейська Комісія, митні служби держав-членів) можна знайти інформацію про вимоги декларування при ввезенні коштів до Євросоюзу europa.eu/europa.eu. Для прикладу, сайт Європейської Комісії** пояснює обов'язок декларування 10 тисяч євро готівки при перетині зовнішнього кордону ЄС та наслідки недекларування europa.eu/europa.eu, а роз'яснення українських експертів і профільних юристів допомагають врахувати практичні аспекти перевезення грошей сім'єю та використання готівки в Європі unian.ua unian.ua.

□ Маєте схожий випадок або сумніви щодо власних дій?

Команда **“Вікторія”** готова надати оперативну, істотну

інформацію – професійно, ґрунтовно, до результату.

Заповніть форму зворотного зв'язку для швидкого зв'язку.
Збережіть свої нерви, здоров'я, час та кошти.

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

Група Компаній Вікторія